

FILIZ KITABEVI

Prof. Dr. Hacı KARA

SİGORTA HUKUKU

Güncellenmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025

Şubat 2025

ISBN: 978-625-5957-27-6

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Eşim Sevgili Şule'ye

Uzun bir yolculuk tek bir adımla başlar.

Konfüçyüs

3. BASKIYA ÖNSÖZ

Kitabın içeriği yeni yargı kararları ve doktrinle zenginleştirilmiştir. Bu ilavelerle içeriği daha da zenginleşen kitap okuyucuların kullanımına sunulmuştur. Kitap, güncel gelişmeleri takip etmektedir. Kitap, doktrin çalışmalarının yanı sıra özellikle uygulamaya dönük olarak çeşitli bilgiler içermektedir. Kitap tüm sigorta hukuku konularını içermekte olup, kitabın doktrine ve uygulamacılara faydalı olacağı ümidini taşımaktayım.

Hacı Kara

Acıbadem/İstanbul 2025

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Hukuk Fakültesi

Deniz ve Sigorta Hukuku ABD

Başkanı

2. BASKIYA ÖNSÖZ

Kitabın ikinci baskısında, birinci baskıdan sonra yapılan mevzuat değişiklikleri güncellenmiş, muhtelif kitap ve makaleler ile yargı kararları eklenmiş ayrıca içerik olarak düzeltmeler yapılmıştır. Yeni baskının tüm kullanıcılara faydalı olmasını dilerim.

Doç. Dr. Hacı Kara
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Acıbadem, Eylül 2021

ÖNSÖZ

Sigorta hukuku elbette konusunda yazılacak ve söylenecek çok fazla husus bulunmaktadır. Ancak bunlar çalışmamızın muhteviyatını aşmaktadır. Kitapta Türk sigorta hukuku mümkün olabildiğince ayrıntılı bir şekilde açıklanmış, doktrin görüşlerine ve Yargıtay kararlarına yer verilmiştir. Çalışmanın faydalı olmasını dilerim.

Doç. Dr. Hacı Kara
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Acıbadem, 2021

*Kalbinde sevgiyi koru.
Onsuz bir hayat, çiçekler öldüğü zaman
güneşsiz bir bahçe gibidir.*

Voltaire

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM SİGORTA HUKUKU

§1. SİGORTACILIĞIN VE SİGORTA HUKUKUNUN TARİHİ GELİŞİMİ VE SİGORTA HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	4
I. SİGORTACILIĞIN TARİHİ GELİŞİMİ	4
A. DÜNYADA SİGORTACILIK	4
B. TÜRKİYE'DE SİGORTACILIK.....	8
1. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Sigortacılığın Gelişimi	8
2. Cumhuriyet Döneminde Sigortacılığın Gelişimi	12
3. Günümüzde Sigortacılık Alanındaki Durum	13
C. SİGORTA HUKUKUNUN GELİŞİMİ	15
II. SİGORTA HUKUKUNUN KAYNAKLARI	16
A. KANUNLAR.....	16
1. Sigortacılık Kanunu	16
2. Türk Ticaret Kanunu.....	19
a. Genel Olarak	19
b. TTK'da Düzenlenmeyen Hususlar	20
c. Türk Ticaret Kanunu Uygulama Kanunu	20
3. Kooperatifler Kanunu	21
4. Diğer Kanunlar	23
a. Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu.....	23
b. Tarım Sigortaları Kanunu	24
c. Karayolları Trafik Kanunu	24
d. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	25
e. Turizmi Teşvik Kanunu	25
f. Afet Sigortaları Kanunu.....	26
g. Muhtelif Kanunlar	27
B. YÖNETMELİKLER.....	28
C. SİGORTA GENEL ŞARTLARI	34
D. İÇTİHA TLAR VE DOKTRİN	35
§2. SİGORTA HUKUKUNUN KONUSU VE İŞLEVLERİ	36
I. SİGORTA HUKUKUNUN KONUSU.....	36
II. SİGORTA HUKUKUNUN İŞLEVLERİ	36
A. EKONOMİK İŞLEVLERİ.....	36
B. SOSYAL İŞLEVLERİ	37
II. SİGORTACILIK FAALİYETİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ	37
A. SİGORTACILIK ESASI BİLİME VE TEKNİĞE DAYALIDIR	37
B. SİGORTACILIK DENETİME TABİDİR.....	38

C. SİGORTACILIĞIN ETKİSİ ULUSAL OLDUĞU KADAR ULUSLARARASI NİTELİK TAŞIR	38
III. SİGORTANIN YARARLARI	39
§3. SİGORTA HUKUKUNUN AYRIMLARI VE TEMEL SİGORTA KAVRAMLARI	39
I. SİGORTA HUKUNUN AYRIMLARI	39
A. ÖZEL HUKUK AYRIMI	39
1. Kara ve Deniz Sigortaları	39
2. Mal, Sorumluluk ve Can Sigortaları	40
3. Sabit Primli ve Değişen Primli Sigorta	41
4. Zarar Sigortaları – Meblağ Sigortaları	41
a. Zarar Sigortaları	41
b. Meblağ Sigortaları	41
5. Aktif ve Pasif Sigortaları	42
a. Aktif Sigortası	42
b. Pasif Sigortası	42
B. SOSYAL SİGORTA AYRIMI	43
1. Genel Olarak	43
2. Sosyal Sigortayı Özel Sigortadan Ayıran Unsurlar	44
II. YURTDIŞINDA YAPTIRILABİLECEK SİGORTALAR	45
§4. TÜRK VE ULUSLARARASI SİGORTA ÖRGÜTLERİ	46
I. TÜRK SİGORTA ÖRGÜTLERİ	46
1. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu	46
2. Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği	47
3. Sigorta Hukuku Türk Derneği	49
II. ULUSLARARASI SİGORTA ÖRGÜTLERİ	49
A. ULUSLARARASI SİGORTA HUKUKU DERNEĞİ	49
B. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE SİGORTA ÖRGÜTLERİ	49
1. Avrupa Birliği ve Sigorta Hukuku	49
2. Avrupa Sigortalar Komitesi	50
§5. SİGORTA ARACILARI	51
I. SİGORTA ACENTESİ	51
A. TANIMI	51
B. UNSURLARI	53
C. ACENTENİN YÜKÜMLÜKLERİ	53
D. ACENTE OLMAK İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR	54
E. LEVHAYA YAZILMA VE SİLİNME	55
1. Levhaya Yazılma	55
2. Levhadan Silinme	56
F. ÖZELLİKLERİ	58
G. ACENTENİN ÜCRET HAKKI	60
H. YETKİSİZ ACENTE	61
İ. YABANCI SİGORTA ACENTESİ	61

J. SİGORTA ACENTE TEŞKİLATI.....	61
1. Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi.....	61
2. Sigorta Acenteleri İcra Komitesi	62
K. ACENTELİK SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ.....	62
1. Sona Ermede Komisyon Hakkı.....	62
2. Portföy Tazminatı	64
L. REKABET YASAĞI	67
II. SİGORTA BROKERİ	68
A. TANIMI.....	68
B. BROKERLİK YETKİSİNİN VERİLMESİ	69
C. BROKERLERİN TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER.....	69
1. Gerçek Kişi Broker.....	70
2. Tüzel Kişi Broker	70
D. SİGORTA BROKERLİĞİNİN ÖZELLİKLERİ.....	71
E. BROKERİN PRİM TAHSİL YETKİSİ VE AVANS ÖDEMESİ.....	72
F. SİGORTA ACENTESİNİN BROKERDEN FARKI.....	72
§6. SİGORTA AKTÜER VE EKSPERİ	73
I. SİGORTA AKTÜERİ	73
II. SİGORTA EKSPERİ	73
A. TANIMI.....	73
B. SİGORTA EKSPERİNİN TAŞIMASI GEREKEN ŞARTLAR	74
C. SİGORTA EKSPERLERİ İCRA KOMİTESİ.....	74
D. RUHSAT VE LEVHAYA YAZILMA	74
1. Faaliyete Başlama.....	74
2. Levhaya Yazılma	76
3. Levhadan Silinme	76
4. Eksperlerle İlgili Sınırlamalar.....	76
5. Uzaktan Ekspertiz	77
6. Yabancı Eksperler.....	77
§7. SİGORTA HUKUKU AYRIMI.....	77
I. SİGORTA DENETİM HUKUKU	77
§8. SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİ	78
I. SİGORTA ŞİRKETLERİ	78
A. SİGORTA ŞİRKETLERİNİN TAŞIMASI GEREKEN ŞARTLAR.....	78
1. Anonim Şirketlerin Taşınması Gereken Şartlar	78
2. Kooperatif Sigorta Şirketlerinin Taşınması Gereken Şartlar	80
a. Kooperatiflerin Kuruluşu	80
b. Kooperatif Sigortacılığı.....	80
c. Sigortacılık İçin Taşınması Gereken Şartlar.....	82
d. Türleri	82
e. Kooperatif Sigortacılığının Özellikleri.....	83
B. SİGORTA ŞİRKETİNİN İŞLEYİŞİ	84
1. Ücret Sigortacılığı.....	84

2. Üyelik Sigortacılığı.....	84
3. Sigorta Şirketlerinin Teşkilatlanması.....	85
a. Yönetim Kurulu	85
b. Genel Müdür	86
c. Denetim Kurulu ve İç Denetim	86
II. REASÜRANS ŞİRKETLERİ	87
§9. SİGORTA HUKUKUNUN DENETİMİ.....	87
A. GENEL OLARAK.....	87
B. SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU.....	89
1. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Kuruluşu	89
2. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Görev ve Yetkileri	90
3. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat Yapısı.....	91
a. SEDD Kurulu	91
aa. SEDD Kurulunun Görev ve Yetkileri	91
bb. SEDD Kurulunun Üyeleri.....	92
cc. SEDD Kurulunun Toplantıları	92
dd. SEDD Kurulu Düzenleyici İşlemleri	93
b. Başkanlık	94
c. Geçiş Hükümleri ve Atıflar	94
aa. Geçiş Hükümleri	94
bb. Atıflar.....	95
B. SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİNİN DENETLENMESİ	95
1. Kuruluş Aşamasında Denetim	96
a. Genel Olarak	96
b. Kuruluş İzni Alma.....	97
c. Faaliyet için Ruhsat Alma	98
aa. Ruhsat Alma.....	98
bb. Ruhsatın İptali.....	99
d. Kanunda Öngörüldüğü Şekilde Teşkilatlanma	101
e. Kanuna Uygun Faaliyette Bulunma	101
f. Sermayesinin Asgari Yeterlilikte Olması	101
g. Yabancı Sigorta ve Reasürans Şirketleri	102
2. Faaliyet Aşamasında Denetim	103
a. Esas Sözleşmenin Denetimi	104
aa. Esas Sözleşmede Değişiklik Yapılması.....	104
bb. Ortaklık Yapısının Değişmesi	105
cc. Sermaye Artırımına İlişkin Esas Sözleşme Değişikliği Yapılması	105
b. Mali Bünye İle İlgili Denetim	106
aa. Teknik Karşılık Ayrılması.....	106

1) Kazanılmamış Primler Karşılığı	106
2) Dengeleme Karşılığı	107
3) Matematik Riskler Karşılığı	107
4) Sonuca Bağlanmamış (Muallak) Tazminat Karşılığı	107
5) Devam Eden Riskler Karşılığı	107
6) İkramiyeler ve Primler Karşılığı	107
c. Teminatlar	108
d. Hesap ve Kayıtların Denetimi	109
e. Aktif Azaltıcı İşlem Yasağı	110
f. Sigorta Şirketinin İflas Etmesi	110
3. Tasfiye Aşamasında Denetim	111

İKİNCİ BÖLÜM

SİGORTA SÖZLEŞMELERİ

§10. SİGORTA SÖZLEŞMESİ HUKUKU	118
I. GENEL OLARAK	118
A. KARŞILIKLI SİGORTA	118
B. REASÜRANS SÖZLEŞMESİ	119
II. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDE TEMEL KAVRAMLAR	120
A. PRİM	120
B. SİGORTA HİMAYESİ	121
C. KAZA	122
D. RİZİKO	122
E. SİGORTA DEĞERİ	123
F. SİGORTA MENFAATİ	124
G. ZARAR	125
İ. SİGORTA TAZMİNATI-SİGORTA BEDELİ	125
J. İSTATİSTİK	126
K. CAN SİGORTALARINDA RİYAZİ İHTİYAT	127
III. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN ÖZELLİKLERİ	127
A. TANIMI	127
B. KONUSU	130
C. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI	132
1. Sigortacı	132
2. Sigorta Ettiren	133
D. ŞEKLİ	134
E. HUKUKİ NİTELİĞİ	134
D. MESAFELİ AKDEDİLEN SİGORTA SÖZLEŞMESİ	136
F. YABANCILIK UNSURU BULUNAN SİGORTA SÖZLEŞMELERİ	139
1. Uygulanacak Hükümler	139
2. Türk Hukukunun Doğrudan Uygulanması	141
G. ZAMANAŞIMI	142
IV. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI	146
A. ÖNERİ (İCAP)	148

B. KABUL.....	148
C. SUSMANIN SİGORTA SÖZLEŞMESİNE ETKİSİ	148
V. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI	150
A. UNSURLARI	150
B. SİGORTA HUKUKUNUN TTK'DA KORUYUCU (EMREDİCİ) HÜKÜMLERLE KORUNMASI.....	151
1. Kararlaştırılması Halinde Sözleşmeyi Geçersiz Kılan Şartlar	152
2. Kararlaştırılması Halinde Geçersiz Olan Şartlar.....	152
3. Sigorta Ettiren, Sigortalı ve Lehtar Aleyhine Değiştirilemeyen Hükümler (Nispi Emredici Kurallar).....	153
VI. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN İHTİLAFLARDA UYGULANACAK HÜKÜMLER	154
A. EMREDİCİ HÜKÜMLER.....	154
B. SİGORTA ÖZEL ŞARTLARI	155
C. SİGORTA GENEL ŞARTLARI	157
1. Tanımı.....	157
2. Genel Şartların Haksız Şart Kapsamında Değerlendirilmesi	158
3. Genel Şartların Sigorta Sözleşmesi Devam Ederken Değişmesi	161
D. TÜRK TİCARET KANUNU HÜKÜMLERİ	161
E. TİCARİ ÖRF VE ADET	161
F. GENEL HÜKÜMLER	162
VII. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN BAŞKASI ADINA VEYA BAŞKASI LEHİNE YAPILMASI	162
A. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN BAŞKASI TARAFINDAN YAPILMASI ...	163
1. Yetkili Temsilci	164
2. Yetkisiz Temsilci	165
B. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN BAŞKASI LEHİNE YAPILMASI	166
VIII. SİGORTA SÖZLEŞMESİNE AİT SÜRELER.....	168
1. Şekli (Formel) Süre.....	168
2. Teknik Süre.....	168
3. Maddi Süre	169
IX. ÖZEL SİGORTA SÖZLEŞME ŞEKİLLERİ	170
A. GEÇMİŞE ETKİLİ SİGORTA	170
B. GEÇİCİ (MUVAKKAT) SİGORTA KUVERTÜRÜ	173
C. ABONMAN SİGORTA SÖZLEŞMESİ	175
D. BİRLEŞTİRİLMİŞ SÖZLEŞMELER	182
E. GRUP SİGORTASI	182
§11. TARAFLARIN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	182
I. BORÇ KAVRAMI	182
II. YÜKÜMLÜK KAVRAMI.....	183
III. KÜLFET KAVRAMI	185
IV. SÖZLEŞME ÖNCESİ TARAFLARIN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ...	186

V. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDE SİGORTACININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	187
A. RİZİKOYU TAŞIMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	187
1. Rizikoyu Taşımak	187
2. Kavram	188
3. İmkânsızlık	190
4. Sigortalanan Riziko	190
5. Rizikonun Ağırlaşması	192
B. SİGORTA ETTİRENİ AYDINLATMAK	193
1. Genel Olarak	193
2. Hukuki Niteliği	194
3. Terim Sorunu	194
4. Aydınlatma Yükümlülüğünün Muhatabı ve Sorumluları	197
a. Muhatabı	197
b. Sorumluları	197
5. Yenilenen (Zeyilname Düzenlenen) Sigortalarda Aydınlatma	198
6. Çeşitli Sigorta Türlerinde Aydınlatma	198
7. Aydınlatma Şekli ve Kapsamı	199
a. Şekli	199
b. Kapsamı	201
8. Aydınlatma Yükümlülüğüne Aykırılığın Müeyyidesi	203
9. TTK'ya Göre Aydınlatma Yükümlülüğüne Aykırılığın Sonuçları	203
10. Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi	210
11. Aydınlatma Metninin Saklanması	211
12. Aydınlatma Yükümlülüğünden kaçınılabilecek Haller	212
a. Bilgi Talepleri ve Şikayetlerin Cevaplandırılması	212
b. İnternet Sitesi Kurma Zorunluluğu	212
C. SİGORTACININ SİGORTA POLİÇESİNİ DÜZENLEMESİ VE TESLİM ETMESİ	213
1. Genel olarak	213
2. Poliçenin Teslim Süresi	214
3. Poliçenin Şekli	217
4. Poliçenin Kapsamı ve Vergisel Yükümlülükler	218
D. ZARARI TAZMİN ETMEK	219
1. Genel olarak	219
2. Muacceliyet	221
3. Avans Ödemesi	222
4. Kısmi Tazminat Ödemeleri	223
5. Rizikonun Gerçekleşmesinde Kusur	223
6. Eşya Üzerinde Rehin Bulunması Halinde Ödeme	224
a. Genel Olarak Rehinli Eşya	224
b. Gemi İpoteği	225
aa. İpotekli Gemide Sigorta Tazminatı	225

bb. Gemi İpoteğinin Sigortacıya Bildirilmesi	225
cc. Sigortacının Malike Ödeme Yapması	226
dd. Sigortacının Borcundan Kurtulması	227
E. GİDERLERİ ÖDEMEK	227
1. Genel Olarak	227
2. Hukuki Niteliği	228
3. Talep Edilebilecek Giderler	228
4. Giderleri Talep Edebilme Şartları	229
F. TİCARİ VE MESLEKİ SIRLARI SAKLI TUTMAK	229
G. KİŞİSEL VERİLERİ SAKLAMAK	229
VI. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDE SİGORTA ETTİRENİN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	232
A. PRİM ÖDEME BORCU	233
1. Primin Ödenmesi	233
2. Primin Özellikleri	235
3. Sigorta Himayesinin Başlaması	236
4. Primin Değişmesi	237
5. Ödeme Yeri	238
6. Primin Muaccel Hale Gelmesi	238
7. Temerrüt	239
8. Prim Ödememenin Sonuçları	240
a. Cayma	240
b. Fesih	241
9. Takas	242
B. BEYAN YÜKÜMLÜLÜĞÜ	243
1. Genel Olarak	243
2. Hukuki Niteliği	244
3. Beyan Yükümlüğünün Safhaları	245
a. Sözleşmenin Yapılmasından Önce	245
aa. Genel olarak	245
bb. Hukuki Niteliği ve Sorumluluğun Kaynağı	246
cc. Yazılı sorular	247
dd. Önemli Sayılan Hususlar	249
ee. Bağlantı	249
ff. Beyanla Yükümlü Kişiler	250
gg. Beyan Hangi Kişilere Yapılmalıdır	251
hh. Teklifin Yapılması İle Kabulü Arasındaki Değişiklikleri Beyan	252
b. Sözleşme Süresi İçinde	252
c. Riziko Gerçekleştiğinde	253
4. Beyan Yükümlülüğüne Aykırılığın Yaptırımı	253
a. Cayma Hakkı	253
aa. Sözleşme Öncesinde	253
(1) Cayma Hakkının Kullanılması	253

(2) Cayma Hakkının kullanılmayacağı Haller	254
bb. Sözleşme Süresinde	254
b. Tazminatın İndirilmesini Talep Hakkı	255
C. RİZİKO GERÇEKLEŞTİĞİNDE BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	255
D. RİZİKO GERÇEKLEŞTİKTEN SONRA BİLGİ VERME VE ARAŞTIRMA YAPILMASINA İZİN VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	256
E. ZARARI ÖNLEME, AZALTMA VE SİGORTACININ RÜCU HAKLARINI KORUMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	256
F. ZARAR GÖREN MAL VE ZARARIN GERÇEKLEŞTİĞİ YERDE DEĞİŞİKLİK YAPMAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	257
G. SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN YÜKÜMLÜLÜKLER	258
KONUNUN ÖZETİ	259
I. SİGORTACININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE AYKIRI DAVRANMASI HALİNDE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	259
II. SİGORTA ETTİRENİN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE AYKIRI DAVRANMASI HALİNDE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	260
§12. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERME HALLERİ	262
I. POLİÇEDE KARARLAŞTIRILAN SÜRENİN GELMESİ	262
II. SİGORTACININ İFLASI	262
III. TARAFLARIN ANLAŞMASI	262
IV. TARAFLARDAN BİRİNİN SÖZLEŞMEYİ FESHETMESİ VEYA CAYMASI	263
A. FESİH	263
1. Olağanüstü Durumlarda Fesih	263
2. Sigorta Priminin Artırılmasında Fesih	263
3. Kısmi Fesih ve Cayma	264
B. CAYMA	264
1. Tarafların Aczi, Takibin Semeresiz Kalması	264
2. Sigortacının İflası	264
V. SİGORTALI MALIN SAHİBİNİN DEĞİŞMESİ	265
VI. RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİ	265
VII. SİGORTA KONUSUNUN ORTADAN KALKMASI	266
KONUNUN ÖZETİ	266
I. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN CAYMA HALLERİ	266
II. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİ FESİH HALLERİ	267
III. KUSURUN AĞIRLIĞINA GÖRE TAZMİNATTAN İNDİRİM YAPILMASI GEREKEN HALLER	268

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL SİGORTA TÜRLERİ

§13. TÜRK TİCARET KANUNUNA GÖRE SİGORTA TÜRLERİ	274
I. MAL SİGORTASI	275
A. GENEL OLARAK	275
B. MAL SİGORTALARINA İLİŞKİN İLKELER	277

1. Menfaat İlkesi	277
a. Müşterek Menfaat	277
b. Müşterek Menfaat Durumunda Başkası Lehine Sigorta	277
c. Menfaat Üzerinde Sınırlamalar	278
aa. Sınırlı Aynı Hak	278
bb. Haciz	279
2. Sigorta Değerinin Sigorta Bedeline Denkliği İlkesi	280
a. Aşkın Sigorta	280
b. Eksik Sigorta	281
c. Takseli Sigorta	283
d. Birden Fazla Sigorta	283
aa. Müşterek sigorta	284
bb. Çifte sigorta	285
cc. Kısmi sigorta	285
3. Tazminat İlkesi	286
a. Aşkın Sigorta	286
b. Eksik Sigorta	286
c. İlk Tehlike Sigortası	286
4. Halefiyet İlkesi	287
C. UYGULAMADA SIKLIKLA KARŞILAŞILAN MAL SİGORTASI	
TÜRLERİ	287
1. Yangın Sigortası	288
a. Sigorta Bedelinin Kapsamı	289
aa. Taşınmaz mallarda:	289
bb. Taşınır Mallarda	289
b. Ek Sözleşme İle Sigorta Teminatı Kapsamına Alınabilecek	
Rizikolar	290
c. Teminat Kapsamı Dışındaki Haller	290
d. Özel Şekilli Yangın Poliçeleri	291
aa. Abonman Poliçeleri	291
bb. Dalgalı (Mütemevviç) Sigorta Poliçesi	292
cc. Ayarlama Klozlu Poliçeler	292
dd. İlk Ateş Sigortası Poliçeleri	292
ee. Yeni Değer Klozlu Sigorta Poliçeleri	293
e. Hasarın Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin/Sigortalının	
Yükümlükleri	294
f. Yangın Sigortasında Menfaat Sahibinin Değişmesi	294
2. Nakliyat (Taşıma) Sigortaları	294
a. Deniz Taşımaya Dair Klozlar	295
b. Sigorta Abonman Poliçesi	296
c. Uluslararası Eşya Satım Sözleşmelerinde Sigorta	296
aa. Türleri	296
bb. Satış Bedelinin Ödenmesi	299

d. Sigorta Enstitü Yük Klozları.....	301
aa. (A) Klozu	302
bb. (B) Klozu	303
cc. (C) Klozu.....	304
3. Borç Ödeme Sigortası.....	305
a. Sigortanın Konusu.....	305
b. Teminatlar	305
aa. İşsizlik Teminatı.....	305
bb. Geçici İş Göremezlik Teminatı	306
cc. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dâhil Edilebilecek Hâller	307
c. Sigortanın Süresi ve Sona Ermesi	308
4. Kara Araçları Kasko Sigortası	308
a. Sigortanın Konusu.....	308
b. Kasko Poliçesinde Bulunması Gereken Özellikler	309
c. Rizikolar.....	309
aa. Sigorta Kapsamında Olan Rizikolar.....	309
bb. Sigorta Teminatı Kapsamı Dışında Olan Rizikolar	310
cc. Ek Teminat İle Kapsam İçine Alınabilen Rizikolar	312
c. Sigorta Teminatı Kapsamındaki Kişiler	313
d. Kiralık Araçlar	314
e. Hasarın Gerçekleşmesi Halinde Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri	316
5. Zorunlu Deprem Sigortası	317
a. Genel Olarak	317
b. Zorunlu Deprem Sigortasının Hukuki Niteliği.....	319
c. DASK'ın Amacı.....	320
d. Sigortanın Kapsamı ve Teminat Dışı Haller	320
aa. Kapsamı	320
bb. Teminat Verilen Binalar	322
cc. Sigorta Kapsamı Dışında Kalan Binalar.....	322
e. Teminat Dışında Kalan Haller.....	323
f. Aşkın Sigorta ve Muafiyet.....	323
aa. Aşkın Sigorta.....	323
bb. Muafiyet.....	323
g. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu	323
h. Malikin Sorumluluğu ve Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Yükümlülükler.....	324
aa) Malikin ve İntifa Hakkın Sahibinin Sorumluluğu.....	324
bb) Devre Mülk Binalarda Sorumluluk	324
cc) Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Yükümlülükler.....	324
i. Hasarın Tespiti, Tazminatın Hesaplanması ve Tazminatın Ödenmesi...	325
aa. Hasarın Tespiti	325
bb. Tazminatın Hesabı.....	325

cc. Tazminatın Ödenmesi	326
j. Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü, Fesih ve İptaller	326
II. SORUMLULUK SİGORTASI	327
A. SORUMLULUK SİGORTALARININ, MAL VE CAN SİGORTALARINDAN FARKLARI	327
B. SORUMLULUK SİGORTASININ ÖZELLİKLERİ	328
1. Tanımı.....	328
2. Uygulanacak Hükümler	330
3. Hukuki Niteliği.....	330
4. Sigortacının Hakları.....	331
a. Sigortacının Bilgi Alma Hakkı.....	331
b. Takas.....	331
c. Halefiyet.....	332
5. Sigorta Geçerlilik Süresi.....	334
6. Sözleşme Hükümleri İle Üçüncü Kişi Aleyhine Düzenlenme Yapmanın Geçerliliği Sorunu	334
7. Manevi Tazminat Talepleri.....	335
8. Müteselsil Sorumluluk.....	336
9. Sigortacının Yaptığı Kısmi Ödemeler	336
10. Zarara Kasten Sebep Olma	337
11. Bildirim Yükümlülüğü.....	337
12. Hukuki Koruma	338
a. Genel Olarak	338
b. Yapılacak Hukuki Yardımlar	338
13. Üçüncü Kişinin Doğrudan Sigortacıya Dava Açma Hakkı.....	339
a. Genel Olarak	339
b. Doğrudan Dava Hakkına Dair Hukuki Düzenleme.....	340
c. Doğrudan Dava Hakkının Amacı	341
d. Doğrudan Doğruya Davada Sigortacının Yapabileceği Savunma	342
e. Doğrudan Dava Hakkında Zamanaşımı Süresi	342
14. Öde ki Ödeme Alabilesin (Pay to be Paid) Kuralı	344
15. Sözleşmeye Yetki veya Tahkim Şartı Konulması.....	344
C. ZORUNLU SORUMLULUK SİGORTASI	345
1. Genel Olarak.....	345
2. Zorunlu Sorumluluk Sigortasının Düzenlenmesi.....	345
3. Zorunlu Sorumluluk Sigortasının Tanımı ve Türleri	347
a. Tanımı	347
b. Türleri	348
aa. Kanunla Düzenlenmiş Olan Zorunlu Sigortalar	348
bb. Yönetmelik İle Düzenlenmiş Olan Zorunlu Sigorta Türleri	354
cc. Cumhurbaşkanlığı Kararı (Bakanlar Kurulu Kararı) İle Düzenlenmiş Olan Zorunlu Sorumluluk Sigortaları.....	359
4. Zorunlu Sorumluluk Sigortasının Denetimi ve Takibi	361

D. GÜVENCE HESABI	363
1. Yasal Düzenleme ve Amacı	363
2. Kapsamı	364
3. Güvence Hesabına Başvurabilecekler	364
4. Güvence Hesabının Gelirleri	366
5. Güvence Hesabının Giderleri	367
E. UYGULAMADA SIKLIKLA KARŞILAŞILAN SORUMLULUK	
SIGORTASI TÜRLERİ	367
1. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası	368
a. Hukuki Düzenleme	368
b. ZMSS’da Kusur Kavramı	372
aa. Genel Olarak	372
bb. Kazanın Alkolün Etkisi ile Meydana Gelmesi	375
c. Aracın Yurtdışında Kullanılması	378
d. Sigortanın Kapsamı	379
e. Sigortanın Kapsamı Dışında Kalan Haller	382
f. Sigorta Priminin Belirlenmesi ve Sigortacının Sözleşme Yapmaktan Kaçınması	383
aa. Sigorta Priminin Belirlenmesi	383
bb. Sigortacının Sözleşme Yapmaktan Kaçınması	384
g. Aküerya Hesabı	385
h. Tazmin Edilecek Zararlar	386
i. Tazminatın Ödenmesi	391
j. İşletenin Değişmesi	393
k. Sigortadan Yaralanacak Kişiler	393
aa. İşletenin eylemlerinden Sorumlu Olduğu Araç Sürücüsü ve Sürücü Yardımcıları	393
bb. İşletenin Eşi, Çocukları ve Yakınları	394
cc. Diğer Kişiler	400
dd. Destekten Yoksun Kalma Tazminatının Hesabında Uygulanacak Tablo	401
l. Hatır Taşımaları	402
m. İkame Araç	406
n. Dava Şartı	407
o. Zamanaşımı	408
2. İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası	408
a. Genel Olarak	408
b. Sigortanın Konusu	409
c. Sigorta Kapsamında Olan Rizikolar	409
d. Sigorta Kapsamı Dışında Olan Rizikolar	409
3. Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortası	411
a. Genel Olarak	411
b. Taşıyıcının Sorumluluğu	411

c. Sorumluluğun Kapsamı.....	412
d. CMR (Taşıyıcının Malî Sorumluluğu) Sigortaları	413
aa. Kapsamı	413
bb. CMR Sigortalarının Uluslararası Karayolu Taşımacılığındaki Yeri ve Önemi.....	415
4. Hekim Zorunlu Sorumluluk Sigortası.....	415
a. Malpraktis Kavramı	415
b. Hukuki Düzenleme	417
aa. Amacı	417
bb. Düzenleme	418
c. Kapsamı	421
d. Sigorta Kapsamına Dahil Olan Alacaklar	422
aa. Sigorta Kapsamındaki Rizikolar	424
bb. İlave Sözleşme İle Sigorta Kapsamına Alınabilen Rizikolar	425
cc. Sigorta Kapsamı Dışındaki Rizikolar	426
dd. Sigortacının, Sigorta Ettirene Rücu Edebileceği Haller	427
e. Sigortanın Süresi ve Bildirim	428
aa. Olay Esaslı Sigorta	428
bb. Talep Esaslı Sigorta	429
cc. Karma Esaslı Sigorta	432
f. Sigortacının Hukuki Yardımı ve Sigortalının Sulh Sözleşmesi Yapması.....	433
F. SİGORTACININ TAZMİNATI ÖDEMESİ	434
G. SORUMLULUK SİGORTALARINDA ZAMANAŞIMI SÜRESİ.....	435
III. CAN SİGORTALARI.....	437
A. CAN SİGORTALARI İLE MAL SİGORTALARI ARASINDAKİ FARKLAR	438
B. CAN SİGORTASI KAPSAMINDA YAPTIRILABİLECEK SİGORTALAR.....	438
1. Hayat Sigortası	438
a. Hayat Sigortasının Tarafları	440
aa. Sigortacı	440
bb. Sigorta Ettiren	440
cc. Sözleşmenin İlgilisi Sıfatıyla Lehtar	441
(1) Genel Olarak	441
(2) Atanması	442
(3) Lehtarlar Arasında Paylaşım	444
b. Hayat Sigortası Türleri.....	446
aa. Yaşama Koşullu Hayat Sigortası.....	446
bb. Ölüm Koşullu Hayat Sigortası	446
c. Tontin	446
d. Grup Sigortası	447
e. Sigorta Değeri	449

f. Beyan Yükümlülüğü.....	450
aa. Sözleşmenin Yapılması Sırasında	450
bb. Sözleşmenin yapılması sırasındaki beyan yükümlülüğünün ihlali	453
cc. Sözleşmenin Devamı Esnasında beyan yükümlülüğünün ihlali	454
g. Sigortanın Sona Ermesi.....	454
aa. Sigortacının Ödünç Vermesi	454
bb. Prim Ödenmesinden Muaf Sigorta.....	454
cc. Sigortadan ayrılma	454
dd. Sigorta Ettiren veya Sigortalının Sözleşmeden Cayması	455
h. Düzenlenen Özel Haller	456
aa. Sigorta Ettiren veya Lehtarın Sigortalıyı Öldürmesi	456
bb. Lehtarın Sigorta Ettirenin Yerine Geçmesi	457
cc. Sigortalının İntihar Etmesi	458
dd. Sigortacının iflası	458
i. Hayat Sigortalarına Uygulanacak Hükümler	459
2. Kaza sigortası	459
a. Tanımı	459
b. Sigortalı Olabilecek Kişiler.....	461
c. Uygulanacak Hükümler.....	462
3. Hastalık ve Sağlık Sigortası.....	462
a. Tanımı	462
b. Sigortanın Yapıtırılması	463
c. Sigorta Değeri	464
d. Sigorta Teminatları	464
e. Ömür Boyu Yenileme Garantisi.....	465
f. Bekleme Süresi	467
g. Bilgi İsteme Hakkı	468
h. Hastalık ve Sağlık Sigortasına Uygulanacak Diğer Hükümler	468
C. CAN SİGORTALARINDA KORUYUCU HÜKÜMLER	470

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SİGORTA DAVALARI

§14. SİGORTACININ HALEFİYETİ	475
I. GENEL OLARAK HALEFİYET KAVRAMI.....	475
A. TANIMI.....	475
B. HALEFİYETİN TÜRLERİ.....	475
1. Naklen Halefiyet-Kurucu Halefiyet.....	475
2. Külli Halefiyet-Cüzi Halefiyet.....	476
C. HALEFİYETİN RÜCUDAN FARKLARI	476
II. SİGORTA HUKUKUNDA HALEFİYET	479
A. MAL SİGORTALARINDA HALEFİYET	480
B. SORUMLULUK SİGORTALARINDA HALEFİYET	482
III. HATIR ÖDEMESİNDE HALEFİYET	483

IV. SİGORTA TAZMİNATININ KAPSAMI	483
§15. GENEL OLARAK RÜCU	485
I. TANIMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ	485
A. TANIMI	485
B. HUKUKİ NİTELİĞİ	485
II. HAKKIN KAPSAMI	485
A. RÜCU HAKKININ HALEFİYETLE GÜÇLENDİRİLMESİ	485
B. HALEFİYETE DAYALI RÜCU HAKKI VE HALEFİYETE DAYANMAYAN RÜCU HAKKI	486
III. ZAMANAŞIMI SÜRESİ	488
§16. SİGORTA DAVALARI	489
I. SİGORTA DAVALARINDA ARABULUCULUK VE DAVA AÇILMASI	489
II. MAHKEMELERİN GÖREV VE YETKİSİ	490
A. SİGORTA DAVALARINDA GENEL YETKİLİ MAHKEME	490
B. GÖREVLİ MAHKEME	490
1. Tüketici Tarafından Açılan veya Tüketiciye Karşı Açılan Davada Görevli Mahkeme	491
2. Halefiyetten Doğan Davalarda Görevli ve Yetkili Mahkeme	493
3. Güvence Hesabına Karşı Açılan Davada Görev ve Yetki	496
4. Trafik Kazalarında Görevli Mahkeme	497
5. Zorunlu Deprem Sigortasından Kaynaklanan Davalar	500
6. Sigortacıya Doğrudan Dava Açılması Halinde Yetkili ve Görevli Mahkeme	500
7. Yabancı Sigorta Şirketlerine Karşı Açılan Davalarda Yetkili Mahkeme	502
III. TAHKİM	503
A. TANIMI	504
B. TÜRLERİ	504
1. İç Tahkim-Yabancı Tahkim	504
2. Ad Hoc Tahkim-Kurumsal Tahkim	506
a. Ad Hoc Tahkim	506
b. Kurumsal Tahkim	507
3. İhtiyari Tahkim-Zorunlu Tahkim	509
a. İhtiyari Tahkim	509
b. Zorunlu Tahkim	509
III. SİGORTA TAHKİMİ	510
1. Sigorta Tahkimi	510
2. Uygulanacak Hükümler	510
3. Sigorta Tahkiminin Konusu	511
4. Sigorta Tahkiminin Süresi	512
5. Sigorta Tahkiminin Hukuki Niteliği	512
6. Sigorta Tahkimini Genel Tahkimden Ayıran Hususlar	513
7. Sigorta Tahkim Komisyonu	514
a. Komisyonunun Kurulma Amacı	514

b. Komisyon Üyeleri	515
aa. Üyelerin Sayıları	515
bb. Komisyon Üyelerinin Özellikleri	516
cc. Komisyon Müdürünün Özellikleri	516
c. Tahkim Komisyonunun Toplantıları	518
d. Tahkim Komisyonu Başkanlığı'nın Görevleri	518
8. Sigorta Tahkimine Üyelik	519
9. Sigortacının Tahkim Sistemine Dâhil Olması	520
10. Sigorta Hakemi ve Raportörleri	520
a. Tanımı	520
b. Yeterlilikleri	521
c. Listeye Kaydolma ve Silinme	523
d. Özellikleri	523
aa. Sigorta Hakemleri ve Raportörlerin Tarafsız Olması	524
bb. Sır Saklama Yükümlülüğü	524
11. Hakemlerin Reddi	524
12. Sigorta Tahkimine Başvuru Yapılması	525
a. Komisyona Başvuru Şartları	525
b. Hakem İncelemesinin Yapılması	528
c. Tahkim Süresi ve Hakem Ücreti	528
13. Tahkimde Yargılama Usulü	530
a. Genel Olarak	530
b. Delillerin Toplanması	531
14. Hakem Kararlarına Karşı Kanun Yolları	533
a. Kesin Hakem Kararları	533
b. İtiraz	533
c. Temyiz	534
15. Sigorta Hakem Kararına Karşı İptal Davası Açılıp Açılmayacağı	538
16. Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yapma Hakkı	539
17. Seyahat Sağlık Sigortası Kapsamında Tahkim	541
KAVRAM DİZİNİ	545

KISALTMALAR

ASK	:	Afet Sigortaları Kanunu
A.Ş.	:	Anonim Şirket
AkdHFD	:	Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
ATM	:	Asliye Ticaret Mahkemesi
B.	:	Baskı
Bakanlık	:	Hazine ve Maliye Bakanlığı
BATIDER	:	Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü
Bkz.	:	Bakınız
Birlik	:	Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği
C.	:	Cilt
DİDDK	:	Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu
DASK	:	Doğal Afet Sigortaları Kurumu
dn.	:	Dipnot
E.	:	Esas
Ed.	:	Edition, Editör
eTTK	:	Eski Türk Ticaret Kanunu
EÜHFD	:	Erzincan Binali Yıldırım Hukuk Fakültesi Dergisi
Fr.	:	Fransızca
GŞ	:	Genel Şartlar
HATMER	:	Sigorta Hasar Takip Merkezi
HAYMER	:	Hayat Sigortası Bilgi Merkezi
HD	:	Hukuk Dairesi
HGK	:	Hukuk Genel Kurulu
HMK	:	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK	:	Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HZSS	:	Hekim Zorunlu Sorumluk Sigortası
İBK	:	İçtihadı Birleştirme Kararı
İBHKG	:	İçtihadı Birleştirme Hukuk Genel Kurulu Kararı

İDDK	: İdari Dava Daireleri Kurulu
İİK	: İcra ve İflas Kanunu
İNÜHFD	: İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
İng.	: İngilizce
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KTK	: Karayolları Trafik Kanunu
Kurul	: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu
Kurum	: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
m.	: Madde
MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
MÜHK-HAD	: Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi
ÖSSY	: Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği
PMF	: Population Masculine et Féminine
PRU-DHD	: Piri Reis Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
RG	: Resmi Gazete
S.	: Sayı(lı)
s.	: Sayfa
SAGMER	: Sağlık Sigortası Bilgi Merkezi
SAY	: Sigorta Acenteleri Yönetmeliği
SEDD Kurulu	: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu
SEDD Kurumu	: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
SGD	: Sosyal Güvenlik Dergisi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
GŞ	: Sigorta Genel Şartları
SK	: Sigortacılık Kanunu
SPGŞ	: Sigorta Poliçesi Genel Şartları
SBY	: Sigorta ve Reasürans Brokerleri Yönetmeliği

SRKY	:	Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik
SSBY	:	Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik
STY	:	Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik
T.	:	Tarih
TBB	:	Türkiye Barolar Birliği
TBK	:	Türk Borçlar Kanunu
TBMM	:	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TD.	:	Ticaret Dairesi
TDB	:	Türk Dişhekimleri Birliği
Tic.	:	Ticaret
TKHK	:	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	:	Türk Medeni Kanunu
TOBB	:	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TRAMER	:	Trafik Sigortası Bilgi Merkezi
Trc.	:	Türkçe
TSB	:	Türkiye Sigorta Birliği
TTB	:	Türk Tabipleri Birliği
TTK	:	Türk Ticaret Kanunu
TTSG	:	Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi
TUEHYön	:	Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik
TUGS	:	Türk Uluslararası Gemi Sicili
ZMSS	:	Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
vb.	:	ve benzeri
vd.	:	ve devamı
vs.	:	Vesaire
yy	:	Yüzyıl
Y.	:	Yıl
YİBHKG	:	Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Hukuk Genel Kurulu
Yön.	:	Yönetmelik
ZTS GŞ	:	Zorunlu Trafik Sigortası Genel Şartları